

VICTOR M. AMELA IMA SANCHIS LLUÍS AMIGUET

Patricio Martínez, arquitecte d'hospitals; elabora la llista de materials tòxics de PMMT

Soc un barceloní nascut a Madrid i amb soci català, Maximià Torruella: fa 30 anys que ens avenim; a PMMT som 36 professionals, no només arquitectes, i tots creem plegats. Hem dissenyat 24 hospitals a Europa, 4 a Amèrica i els 8 de l'Àfrica pensats per donar servei en només un any

“Casa seva està entre 2 i 5 cops més contaminada que el carrer”

XAVIER CERVERA

Quin paviment és més sa: el parquet o la ceràmica?
D'entrada, li diré que l'aire del carrer està entre dos i cinc cops menys contaminat que el de casa seva.

De qualsevol casa?

Totes necessiten ser ventilades a fons diàriament obrint finestres quinze minuts cada matí, com feien les nostres àvies.

Llavors no hi havia contaminació urbana.

El problema és que la contaminació avui està, sobretot, dins de casa. La meitat de la població mundial viu en ciutats contaminades i passa el 90% del temps en interiors encara més contaminats.

No es construeix millor que antigament?

Esclar, però les exigències de confort han fet que l'aïllament ens confini en espais molt hermètics per no perdre climatització i estalviar energia. I, a més, les habitacions estanques no solen ser sanes.

Per què?

Perquè abans de la revolució industrial tots els materials eren naturals i pròxims: argila, canyes, fang, fusta sense tractar, pedra, argamassa, totxo...

I avui hi ha de tot a tot arreu?

Gràcies a l'extraordinari desenvolupament de

la química aplicada, avui estem envoltats en les nostres cases de nous materials en combinacions insospitades, i el seu impacte en la nostra salut encara s'ha de provar. I més, en la nostra especialització en arquitectura de la sanitat: hospitals, ambulatoris, centres de salut...

Encara no m'ha dit si és més sa el parquet o la ceràmica.

Comencem per apuntar que el menys sa seria una moqueta d'aquestes sintètiques.

No és silenciosa, calentona i confortable?

Però acumula i desprèn pols i bacteris. En canvi, la ceràmica de tota la vida –que meravelloses i sanes les dels terres dels grans pisos centenaris de l'Eixample!– la pots desinfectar fins i tot amb lleixiu.

Què hi ha de dolent en el parquet?

En la fusta original no hi havia res insalubre. La fusta no desprèn partícules, però és un material viu, porós i combustible. I la normativa sobre fustes ens exigeix prestacions, així que vam començar a afegir-hi química per complir-les: antiincendis, per exemple, o els productes que eviten el corc i altres plagues.

I els afegits químics a la fusta poden arribar a ser poc sans?

Si volem que la fusta sembli fusta, però sigui com la pedra, llavors els productes afegits com-

La bellesa del càntir

Hi ha arquitectes que somien amb firmar exclusius gerros Ming i altres que prefereixen, com Martínez, dissenyar càntirs en equip. Hi ha alguna cosa més natural, fresca –reduïx la temperatura de l'aigua 10°C respecte a l'exterior–, eficient i sana que un càntir? La sofisticació més desitjable és la senzillesa, i també la més saludable. Però solem demanar l'impossible i exigim que la fusta de les nostres cases sigui fusta i a més pedra: resistent al foc i a les plagues. Per aconseguir-ho li afegim tractaments químics que la converteixen en tòxica. Per això, resulta imprescindible la investigació dels materials que contaminen les cases més que els tubs d'escapament. Es tracta que siguin sanes, senzilles i boniques com càntirs.

ponen un còctel químic amb ella, i cal analitzar la seva salubritat.

Qui decideix quins materials s'utilitzen?

Fins ara els arquitectes triaven els materials segons preu i prestacions; ara aquests tests de salubritat permeten incloure la salut també en l'equació. Per això, tornem a la ceràmica, però també a la goma, el cautxú, linòleums, suros i d'altres, en canvi, de molt nous.

Quins fan servir vostès, als hospitals?

El nostre repte ja no és només prescindir de l'insalubre –tothom sap que l'amiant o el plom ho són–, sinó investigar, a més, per trobar materials que descontaminen.

Quins són més efectius?

Treballem amb fotocatalítics, que atreuen agents contaminants amb la humitat i els netegen amb la llum fins que els eliminen del tot amb l'aigua de pluja; també utilitzem bombetes que desionitzen l'ambient i altres materials bactericides.

Si renten les cortines d'un hospital –em va dir un cirurgià–, reduiran les infeccions.

Sovint és així de senzill ser molt més sa. Nosaltres sabem avui que el punt de contagi més alt en un hospital són els poms de les portes de les consultes externes.

Per què?

Perquè els bacteris s'encomanen per contacte directe. Per això, dissenyem mànces especials amb un aliatge de coure bactericida.

No s'usaven abans?

Al contrari, es feien servir materials inerts que permeten que els bacteris hi sobrevisquin. També antibacterians, que els permeten esgotar el seu cicle. Els bactericides, en canvi, els liquiden a l'acte.

Hi ha colors més sans que altres?

Els estem estudiant. El verd, per exemple, alenteix el ritme cardíac, i el vermell l'accelera, i podríem tenir-ho en compte, però de moment no està quantificat amb precisió.

Llavors no els inclouen en les seves llistes?

Els colors encara no, però el que sí que puntuem en les nostres llistes de *friendly materials* són les emissions de cada material en instal·lar-lo: ftalats, formaldehids, substàncies insalubres i les que absorbeix de l'ambient.

Això també és feina de l'arquitecte?

Doncs, de fet, no, nosaltres som un equip pluridisciplinari de 30 professionals de tots els sectors amb una jerarquia horitzontal. Res a veure amb els estudis liderats per grans estrelles de l'arquitectura. Tots participem en el procés creatiu. La idea del nostre projecte per a la façana de l'hospital de Girona, per exemple, ens la va donar el comptable.

I el disseny d'hospitals, qui el fa?

Tots cooperem, per exemple, en el disseny dels anuncis dels lavabos. N'hi ha molts que una persona amb déficit cognitiu o un nen no poden comprendre. Els rètols no han de ser abstractes; han d'estar en els tres idiomes més utilitzats; amb tipografia comprensible per a dislèctics i amb la maneta en braill.

LLUÍS AMIGUET

now

- ▶ Nova app més fàcil, més ràpida i amb intel·ligència artificial
- ▶ Pagament amb el mòbil
- ▶ Préstecs amb un clic*
- ▶ Alta de nous clients per videotrucada
- ▶ Signatura d'operacions a través del mòbil
- ▶ Servei Les meves Finances per controlar on-line les despeses i els estalvis
- ▶ Noves oficines Store
- ▶ I molt més!

Aquí, allà i, sobretot, ara

*Concessió subjecta a l'anàlisi de la solvència i de la capacitat de devolució del sol·licitant, en funció de les polítiques de risc de l'entitat. NRI: 2342-2018/09061

